

# סקר מדעי שנערך מטעם העולם הזה מגלה:

## מחצית הציבור תומך בהקמת

# מתחנות הסגר לחולי איידס

רים שלך, שאינם נשואים, שינו את מינהגיהם המיניים ואת אורח חייהם? (האם הם משתמשים באמצעי-מניעה, האם צימצמו את מגעיהם עם בנייהווג שאין להם איתם קשר קבוע, האם צימצמו את מגעיהם עם האנשים שאינם אזרחי-ישראל וכו'?)

לגבי שאלה זאת נבחנו רק התשובות של אנשים ונשים לאינשואים — רווקים/ות, גרושים/ות ואלמנים/ות, מי תוך הנחה שמדובר בעצם כי התנהגותם המינית שלהם עצי-מם.

התוצאות יכולות להפתיע. 47% הי שבו כי אף אחד לא שינה את התנהגותו המינית (33%) או שרק חלק קטן שינה מהתנהגותו המינית (14%). בין הגברים הגיע האחוז ל-53%, ובין הנשים ל-43%.

לעומת זאת מסרו רק 14% מכין כל הלאינשואים שחל בין ידידיהם שינוי בהתנהגות המינית. ועוד 15% שחל שינוי אצל חלק קטן. 24% לא השיבו. בין המשיכים שלא חל שינוי (או שחל רק שינוי קטן) בהתנהגות המינית של הלאינשואים, הגיע האחוז ל-73% בקרב הגברים הלאינשואים, לעומת 43% בקרב הנשים הלאינשואים.

תוצאה דומה היתה לגבי תשובת הנשואים והנשואות על השאלה: "לגבי החברים והמכרים הנשואים — איזה חלק מהם שינו את מינהגיהם המיניים ואת אורח חייהם שלהם, בגלל הפחד ממחלת האיידס? (משתמשים באמצעי-מניעה, אינם מקיימים יחסי-מין מחוץ לנישואין, ועוד)"

הפעם ענו 54% (48% מהגברים הנשואים ו-51% מהנשים הנשואות) שאף אחד לא שינה את התנהגותו המינית, או שרק חלק קטן שינו. 10% בלבד השיבו שכולם או רובם שינו.

אם מניחים שכל הנשאלים דיברו בעצמם על עצמם, הרי מסתבר שמחצית האוכלוסיה המינית לא שינתה את מינהגיה המיניים שיש להם, כולל פחות משיבועיות שינו את התנהגותם (דהיינו: החלו משתמשים באמצעי-מניעה, או צימצמו את חייהם המיניים בכלל).

כרבע מהנשאלים לא השיבו, ואין לדעת מה יחסם לעניין.

בקרב היהודים החרדים הם מהווים 82%, בקרב האלמנים והאלמנות 50%, בקרב הגרושים והגרושות 38%. בקרב גילאי 61-65 הם מהווים 56%, ובקרב ילידי אירופה ואמריקה 43%. 63% סבורים כי הפחד מפני האיידס הוא ברמה סבירה. רק 19% סבורים שהפחד מוגזם, ו-15% שהפחד נמוך מדי.

עורכי הסקר החליטו שאין טעם לשאול את המרואיינים את השאלה הישירה המתבקשת: האם אתה/את שינית את התנהגותך המינית בעקבות הפחד מפני האיידס?

שאלה כזאת מרתיעה, ואינה מעלה תשובת-אמת. תחת זאת נשאלו המרואיינים אם ירדע להם שירידים ומכרים שינו את התנהגותם המינית, ואם יש לשנות את ההתנהגות ולנקוט אמצעי זהירות. 86% ענו שצריכים לנקוט אמצעי-

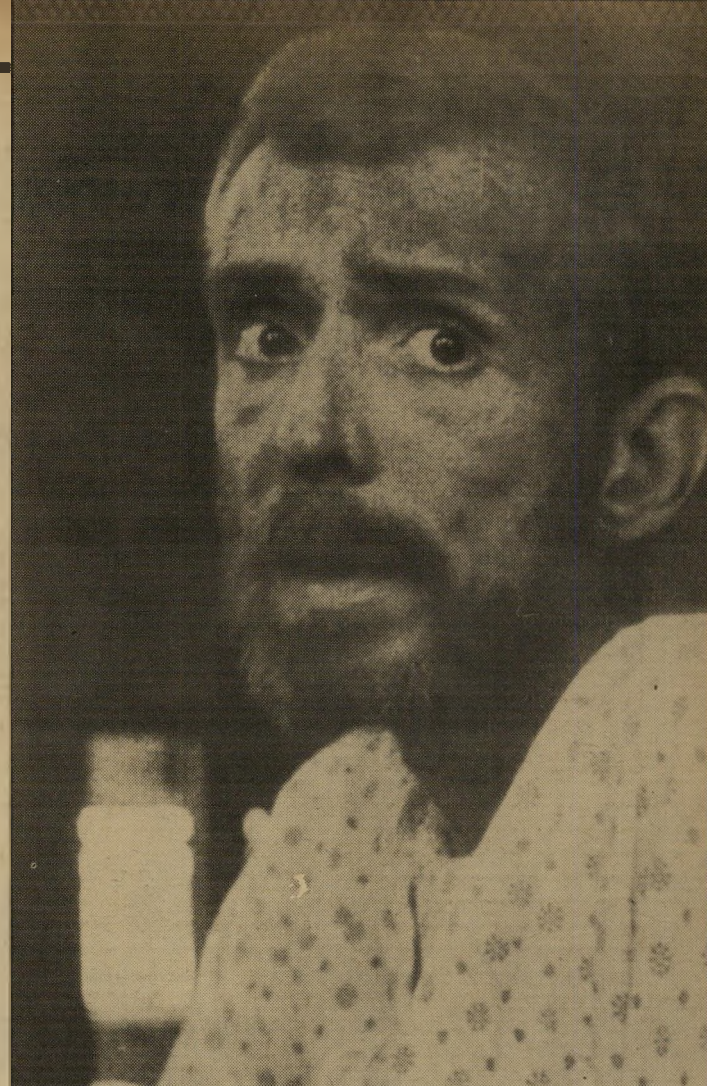
נמצא כי האוכלוסיה מתחילה לקת לשלושה שלישים מדוייקים קיב: 33% ענו שהם "פחדים מאוד", 33% שהם פחדים "במידה מסויימת", 33% אינם פחדים כלל. אחוז אחד לא השיבו.

משמע שני שלישים של הי אוכלוסיה הישראלית פחדים. כאשר נותחו התוצאות לפי נשים וגברים, נשואים ולא-נשואים, נמצא שאין הבדלים משמעותיים ביניהם. נשים פחדו קצת יותר מגברים, אך בין נשואים ולא-נשואים אין הבדל.

האם יש הבדלים ניכרים בין צעירים וקשישים, אשכנזים ומזרחים, בעלי השכלה גבוהה ונמוכה, לגבי הפחד מפני האיידס?

יש הבדלים, אך אין הם דר"מאתיים.

בעוד שה"פחדים מאוד" מהווים שליש מכלל האוכלוסיה, הרי אחוז זה עולה ל-37% בקרב גילאי 26-40, ל-42%



קורבן איידס (הצילום אלון ריינינגר) החרדים אינם פחדים

ואשה, המייצג את כל האוכלוסיה הבר גרת במדינה, מלבד בני-קיבוצים. המידגם נבחר בשיטת הרגימה האקור לוגית.

הנתונים נאספו באמצעות ראיונות פנים-אל-פנים שבוצעו בתי המרואיי-

ממשלה המחוזית של כ- וואריה בגרמניה המערבית קיבלה השבוע שורה של חוקים שמילחמה בהפצת האיידס.

הקיצוני שבהם: סגירת חולי איידס במחנות מיוחדים במיקר רים חמורים מסויימים. למשל: כאשר זונה חולת-איידס מסר בת להפסיק לעבוד במיקצועה.

החוק עורר אסוציאציות מן העבר הנאצי: מחנות-ריכוז למיעוטים בלתי-רצויים, המתה ממלכתית של חולי-נפש חשוכי-מרפא.

ואומנם, גם בגרמניה עצמה נתקל החוק בהתנגדות. שרת-הבריאות של הממשלה הפרדאלית איימה בהתפטרות אם יתקבל חוק כזה בגרמניה המערבית כולה.

במקומות רבים בעולם מדובר באח רונה באמצעי זה ודומים לו. גם הנשיא רונלד רגן בארצות-הברית ריכר על הצורך בנקיטת אמצעים חמורים, אך הסתפק בפועל באמצעים קלושים בוד-תר. בכמה מדינות באסיה נחקקו חוקים דראקוניים.

הוויכוח על חוקים אלה משקף את הגישות הסותרות, ההולכות ומתחזקות כרתבי העולם. מצד אחד: הפחד הגובר מפני האיידס, הגובל לא פעם בהיס-טריה ובררישה לנקיטת אמצעים קיצוניים. מצד שני: התנגדות לצירי-מכש-פות, לרדיפת מיעוט חסר-מגן ולאמרי צעים המזכירים את עידן המוות השחור בימי-הביניים.

איך מתייחסים הישראלים לבעיה זו? על כך נכתבו מאות מאמרים, מהם רציניים, מהם סנסציוניים.

כדי לקבל תשובה מדעית מוסמכת, ערך "העולם הזה" בשיתוף עם מכון-המחקר של "רחף", את המחקר המדעי הראי שון לבריקת היחס של הישרי-אלים לסכנה ולאמצעי-המגן מפניה.

מכון-המחקר, בהנהלת מינה צי-מח, אחת הדמויות המרכזיות בשטח חקר דעת-הקהל בישראל, ניסח את השאלות בקפדנות רבה. נשאל מידגם מייצג של 1179 איש

## רוב הציבור פוחד מפני המחלה —

## אך רק חלק קטן שינה את מינהגיו המיניים

## אין הבדל בין גברים ונשים,

## נשואים ורווקים ביחס למחלת האיידס

## חמיכה מכרעת בחובת-הודעה, בבדיקות

## חובה של תיידים, חוזרים וקבוצות-סיכון

## רק מיעוט תומך בסימון כתובות-קעקע

## בגוף החולים ובציון המחלה בתעודות-זהות

זהירות. בין אלה הגיעו הנשים ל-87%, בעוד שהגברים הגיעו ל-85%. זהו הבדל בלתי-משמעותי. אך בקרב הפחדים מאוד" סבורים 89% שצריך אמצעי זהירות, לעומת 82% של מי ש"אינם פחדים כלל". נראה שבעניין זה יש בציר-בור תמימות דעים רבה מאוד.

מימה שאתה יודע ומתרשם, האם הקרובים, החברים והמכ-

מקרב בעלי השכלה עממית, ל-40% כי קרב ילידי אסיה ואפריקה וילידי הארץ ממוצא מזרחי, ול-42% בקרב המסורתיים. גם הפחדים "במידה מסויימת" מהי וויס באוכלוסיה הכללית 33%, אך כי קרב גילאי 25-22 הם עולים ל-38%, בקרב בעלי השכלה הגבוהה ל-43%, בקרב ילידי הארץ ממוצא מערבי ל-50%, ובקרב החילוניים ל-38%.

מעניין במיוחד מי "לא פוחד כלל". הם מהווים ככלל האוכלוסיה 33%, אך

נים ביוני 1987. הנתונים נותחו הן לגבי כלל המידגם, הן לגבי קבוצות מיוחדות, כהתאם לצורך. נברק גם הקשר בין התוצאות ובין מאפיינים חברתיים-דמוגרפיים, כגון גיל, מוצא, השכלה, דתיות. במיקרים שבהם נמצא שבקרב צה מסויימת יש סטייה מהותית מן התוצאה הכללית, צויין הדבר במפורש.

רדם כל נבחנה עוצמת הפחד מפני האיידס.

המטרה העיקרית של הסקר היתה לברר אם הציבור הישראלי מחייב באמצעי-הגנה מינהליים וחוקיים, מתונים או קיצוניים. למרואיינים הוצגו שבע אפשרויות, מאותן המשמשות כיום נושא לדיונים ברחבי-העולם. ר-אלה הן:

- לחוקק חוק שיחייב להודיע ל-מישרד-הבריאות על כל מיקרה של מחלת האיידס.
- להנהיג חובת-בדיקה של כל מי